

Pagna ewlenija>Drittijietek>Il-Vittmi ta' delitti(ghalkemm hawnhekk tista' tfisser ukoll tal-kriminalità)>Kumpens>Jekk it-talba tiegħi se titqles f'dan il-pajjiż
Jekk it-talba tiegħi se titqles f'dan il-pajjiż

Polonja

Għal liema tip ta' reat nista' ningħata kumpens?

Tista' tingħata kumpens jekk inti vittma ta' reat li jirriżulta f'offiża gravi fuq il-persuna, indeboliment tal-funzjoni ta' organu tal-ġisem jew indeboliment tas-saħħa, li f'kull każ idum aktar minn sebat ijiem. Huwa irrilevanti jekk ir-reat kienu intenzjonat jew le, jew jekk kienu vjolenti jew mhux vjolenti. Dak li huwa rilevanti huwa jekk kellux l-effett deskritt hawn fuq.

Nista' ningħata kumpens jekk jien membru tal-familja jew dipendenti ta' vittma li tkun mietet bħala riżultat ta' reat? Liema qraba jew dipendenti jistgħu jingħataw kumpens?

Jekk il-vittma ta' reat tkun mietet, tista' tfittex kumpens jekk dik il-vittma kienet:

il-konjuġi jew il-koabitant(a) tiegħek,

il-ġenitur, in-nannu/a jew il-bużnannu/a tiegħek,

it-tifel/tifla tiegħek, inkluż wild adottat, neputi(ja) jew pro-neputi(ja) tiegħek.

Huwa irrilevanti jekk kontx dipendenti tal-vittma jew le.

Nista' ningħata kumpens jekk jien membru tal-familja jew dipendenti ta' vittma li tkun baqgħet haġja? Liema qraba jew dipendenti jistgħu jingħataw kumpens f'dan il-każ?

F'każ bħal dan, hija biss il-vittma ta' reat li tkun intitolata għal kumpens.

Nista' ningħata kumpens jekk minix oġġett ta' pajjiż tal-UE?

Jekk tingħataw kumpens jiddependi mhux fuq in-nazzjonalità tiegħek, iżda fuq il-post tar-residenza permanenti tiegħek. Tista' tingħataw kumpens jekk il-post tar-residenza permanenti tiegħek ikun fil-Polonja jew fi Stat Membru ieħor tal-UE.

Nista' nitlob kumpens mingħand dan il-pajjiż jekk noqgħod hawn jew jiena minn hawn (dan huwa l-pajjiż ta' residenza jew ta' nazzjonalità tiegħi) anki jekk ir-reat ikun sar f'pajjiż ieħor tal-UE? Nista' nagħmel dan minflok ma nitlob kumpens fil-pajjiż fejn sar ir-reat? Jekk iva, taht liema kundizzjonijiet?

Tista' tfittex kumpens quddiem l-awtorità Pollakka li tiddeċiedi biss jekk ir-reat ikun sar fil-Polonja. Jekk ir-reat ikun sar fi Stat Membru ieħor tal-UE, inti tista' tfittex kumpens biss f'dak l-Istat. Jekk ikollok b'zonn assistenza, tista' tikkuntattja lill-Prosekutur Pubbliku Reġjonali (*Prokurator Okręgowy*) li għandu ġurisdizzjoni fuq il-post tar-residenza permanenti tiegħek.

Għandi nkun irrapportajt ir-reat lill-pulizija qabel ikun nista' nitlob kumpens?

Ir-reat għandu jiġi rrapportat lill-pulizija jew lill-uffiċċju tal-prosekutur, minhabba li għandha tiġi mehmuża kopja tar-rapport mat-talba għal kumpens. Ma għandekx b'zonn tagħmel dan personalment. Il-prosekutur pubbliku li jmessxi l-proċedimenti preparatorji jgħinek tikseb il-kumpens. Jekk jogħġbok ftakar li r-rapportar tar-reat ser jagħmel it-talba tiegħek aktar kredibbli f'każijiet fejn l-awtur tar-reat ma jiġix identifikat.

Irrid nistenna r-riżultat ta' xi investigazzjoni tal-pulizija jew xi proċedimenti kriminali qabel ma nkun nista' nagħmel it-talba?

Inti tista' tressaq it-talba għal kumpens qabel ma jiġu konklużi l-proċedimenti mmexxija mill-uffiċċju tal-prosekutur (il-pulizija) jew mill-qorti. Id-deċiżjoni li jingħataw kumpens tista' tittieħed qabel ma jiġu konklużi proċedimenti kriminali.

Huwa mitlub minni li l-ewwel infittex kumpens mingħand l-awtur tar-reat – jekk dan ikun ġie identifikat?

It-tfittxija ta' kumpens mingħand l-awtur tar-reat tagħmel sens biss meta jkun hemm chans realistiku li tircievi tali kumpens mingħandu. Jekk l-awtur tar-reat ma jkunx jista' jhallas il-kumpens, inti tista' tapplika għalih mingħajr ma jkollok b'zonn li l-ewwel tidda azzjoni kontra l-awtur tar-reat. F'każ bħal dan, se jkollok b'zonn turi bil-provi li mintix se tkun qed tircievi kumpens mingħand l-awtur tar-reat. Dan jista' jkun il-każ jekk l-awtur tar-reat ma jkollu ebda proprjetà jew jekk jibqa' fil-habs mingħajr ma jaħdem għal haġna snin.

Jekk l-awtur tar-reat ma jkunx ġie identifikat jew ikkundannat, xorta nista' nikkwalifika għal-kumpens? Jekk iva, x'evidenza rrid nippreżenta sabiex nappoġġja t-talba tiegħi?

Inti intitolat għal kumpens, irrappettivament minn jekk l-awtur tar-reat kienu identifikat jew ikkundannat. F'każ bħal dan, inti għandek turi bil-provi matul il-proċedimenti għal kumpens li l-inċident li għalih qed titlob kumpens kien reat.

Hemm limitu ta' żmien li matulu rrid nitlob kumpens?

Meta tfittex kumpens, jekk jogħġbok ftakar li inti trid tressaq it-talba fi żmien haġes snin mid-data tar-reat. It-talbiet imressqa wara din l-iskadenza ma jiġux eżaminati.

Liema telf u spejjeż jiġu koperti mill-kumpens?

Pereżempju, il-kumpens ser ikopri:

(a) Għall-vittma tar-reat:

– **Ħsara materjali (mhux psikoloġika):**

l-ispejjeż mediċi tal-ħsara (kura medika - kura ambulanti u fl-isptar, irkupru) iva

ħtiġijiet jew kostijiet addizzjonali li jinholqu mill-ħsara (jiġifieri kura u assistenza, kura temporanja jew permanenti, fiżjoterapija tal-edukazzjoni fit-tul, adattament tal-akkomodazzjoni, għajnuniet speċjali, eċċ.) iva

ħsara permanenti (eż. invalidità u diżabbiltajiet permanenti oħrajn)

telf ta' qligħ matul il-kura medika u wara (inkluż il-qligħ mitluf u t-telf ta' kapaċità li jinkiseb jew jitnaqqas il-manteniment, eċċ.) iva

telf ta' opportunità le

spejjeż marbuta mal-proċedimenti legali relatati mal-inċident li jikkawża l-ħsara, bħal drittijiet legali, spejjeż tal-qorti le

kumpens għal proprjetà personali misruqa jew li tkun garrbet ħsara – le

oħrajn

– **Ħsara psikoloġika (morali):**

uġiġħ u tbatija tal-vittma le

(b) Għal persuni intitolati jew qraba ta' vittma:

– **Ħsara materjali (mhux psikoloġika):**

spejjeż tal-funerali, spejjeż mediċi (eż. terapija għal membru tal-familja, kura ambulanti u fl-isptar, rijabilitazzjoni) iva

telf ta' manteniment jew ta' opportunità iva

- **Ħsara psikoloġika (morali):**

uġiġh u tbatija tal-qraba jew ta' persuni intitolati/kumpens lil superstiti jekk il-vittma tkun mietet le

Il-kumpens jithallas f'pagament uniku jew fi ħlasijiet parzjali fix-xahar?

Il-kumpens jithallas f'pagament uniku. Dan jithallas mill-qorti li tkun ħarġet id-deċiżjoni li tagħtih, fi żmien xahar mid-data li fiha dik id-deċiżjoni ssir finali.

B'liema mod l-imġiba tiegħi fir-rigward tar-reat, il-fedina penali tiegħi jew in-nuqqas ta' koperazzjoni tiegħi matul il-proċedimenti għal kumpens jaffettwaw iċ-ċans tiegħi li ninghata kumpens, u/jew l-ammont li ninghata?

Il-kumpens jitnaqqas b'mod proporzjonali jekk l-imġiba tiegħek tkun ikkontribwixxiet għar-reat.

Inti ma tircievi ebda kumpens jekk jinstab li kont kompliċi fir-reat jew jekk tkun qbil li terfa' l-konsegwenzi tiegħu.

B'liema mod is-sitwazzjoni finanzjarja tiegħi tista' taffettwa iċ-ċans tiegħi li nircievi kumpens u/jew l-ammont?

Is-sitwazzjoni finanzjarja tiegħek hija irrilevanti għall-finijiet ta' kumpens. Meta tiġi eżaminata t-talba tiegħek, l-enfasi primarja tkun fuq id-determinazzjoni ta' jekk tistax tircievi kumpens mingħand l-awtur tar-reat, istituzzjoni tal-assistenza soċjali, jew taħt polza ta' assigurazzjoni. Il-kumpens jingħata jekk il-qorti ssib li inti mhux ser tkun qed tircievi kumpens minn ebda wieħed mis-sorsi msemmija hawn fuq.

Hemm xi kriterji oħrajn li jistgħu jaffettwaw iċ-ċans tiegħi li ninghata kumpens u/jew l-ammont?

L-unika kundizzjoni għall-ghoti ta' kumpens hija n-nuqqas ta' possibbiltà li jinkiseb kumpens mingħand l-awtur tar-reat, istituzzjoni tal-assistenza soċjali, jew taħt polza ta' assigurazzjoni.

Kif jiġi kkalkolat il-kumpens?

Inti ser tinaltab turi xi spejjeż ġarrabt b'konnessjoni mar-reat. Jekk tfittex kumpens għall-qligħ mitluf, għandek tippreżenta dokument li juri kemm qlajt. L-ispejjeż assoċjati mal-kura u r-riabilitazzjoni, kif ukoll l-ispejjeż tal-funerali jintwerew l-aħjar permezz tal-preżentazzjoni tal-kambjali. Jekk ma jkollokx kambjali, inti tista' titlob li jiġu eżaminati x-xhieda jew li jinħatru esperti.

Jekk il-qorti ssib li, fil-każ tiegħek, ma jstax jiġi pprovat b'mod definittiv li inti intitolat li tircievi l-ammont li tlabt, hija tista' tagħti ammont li tqis li huwa xieraq, wara li tikkunsidra iċ-ċirkostanzi kollha.

Hemm ammont minimu/massimu li jista' jingħata?

Il-kumpens ma jstax jaqbeż l-ammont ta' PLN 25 000 jew PLN 60 000 jekk il-vittma tkun mietet. Ma teżisti ebda dispożizzjoni li tispeċifika ammont minimu ta' kumpens.

Huwa mistenni minni li nikkwota l-ammont fil-formola tat-talba? Jekk iva, ninghata struzzjonijiet dwar kif nikkalkola jew dwar aspetti oħrajn?

Iva, għandek tindika l-ammont mitlub fil-formola tat-talba. Ma teżisti ebda struzzjoni speċjali, iżda tista' ssib xi informazzjoni fit-taqsima 'Kif jiġi kkalkolat il-kumpens?'

Jekk nircievi xi kumpens ieħor għat-telf tiegħi minn sorsi oħrajn (bħal skema ta' assigurazzjoni privata jew waħda mħallsa mill-impjegatur tiegħi), dan jitnaqqas mill-kumpens imħallas mill-awtorità/korp?

Jekk tkun irċevejt fondi - mingħand l-awtur tar-reat, istituzzjoni tal-assistenza soċjali, jew taħt polza ta' assigurazzjoni - sabiex ikopru l-ispejjeż tal-funerali, il-qligħ mitluf jew mezz ta' għajxien oħrajn (eż. allowance għall-manteniment), jew l-ispejjeż assoċjati mal-kura u r-riabilitazzjoni, il-qorti tnaqqashom mill-kumpens tiegħek.

Nista' nircievi ħlas bil-quddiem tal-kumpens? Jekk iva, taħt liema kundizzjonijiet?

Qabel tiġi eżaminata t-talba tiegħek, tista' tapplika għal somma speċifika (titolu ta' sigurtà) sabiex jiġu koperti l-ispejjeż meħtieġa assoċjati mal-kura u r-riabilitazzjoni jew l-ispejjeż tal-funerali. Inti tista' tissottometti din l-applikazzjoni qabel tippreżenta t-talba għal kumpens jew flimkien ma' din it-talba.

Nista' ninghata kumpens komplimentari jew addizzjonali (wara, pereżempju, bidla fiċ-ċirkostanzi jew jekk saħħti tmur għall-agħar eċċ.) wara d-deċiżjoni prinċipali?

Bħala regola, il-kumpens jingħata fuq bażi ta' darba.

Liema dokumenti ta' sostenn għandi bżonn ninkludi mat-talba tiegħi?

Inti għandek teħmeż mat-talba għal kumpens: kopja tar-rapport tar-reat, kopji ta' deċiżjonijiet maħruġa fi proċedimenti kriminali (pereżempju, deċiżjoni li jitwaqqfu l-proċedimenti kriminali), kopji ta' ċertifikati mediċi jew opinjonijiet esperti dwar il-ħsara għas-saħħa, kambjali u dokumenti oħrajn li jikkonfermaw l-informazzjoni pprovduta fit-talba.

Jekk tkun qed titlob kumpens għall-mewt ta' qarib, inti għandek teħmeż iċ-ċertifikat tal-mewt ta' dik il-persuna u dokumenti li jikkonfermaw ir-relazzjoni bejnek u l-persuna deċeduta (bħal ċertifikat tat-twelid jew ċertifikat taż-żwieġ). Jekk dik il-persuna kienet il-koabitant tiegħek, għandek teħmeż dikjarazzjoni, soġġetta għal responsabilità penali, li għextu flimkien.

Hemm xi spejjeż amministrattivi jew spejjeż oħrajn li jridu jithallu mal-wasla tat-talba u meta din tiġi pproċessata?

Meta tfittex kumpens, inti tiġi eżentat(a) għal kollox mill-ispejjeż tal-qorti. Dan ifisser li inti tħallas l-ispejjeż assoċjati mas-sottomissjoni jew l-eżami tat-talba (pereżempju, miżati għal perizji).

Liema awtorità tiddeċiedi dwar it-talbiet għal kumpens (f'każijiet nazzjonali)?

F'każijiet nazzjonali, it-talbiet għal kumpens jiġu eżaminati mill-qorti distrettwali (*śąd rejonowy*) li għandha ġurisdizzjoni fuq il-post tar-residenza tiegħek.

Ġeneralment, din tkun il-qorti distrettwali li tinsab fil-lokalità tiegħek jew l-eqreb għal-lokalità tiegħek.

Fejn għandi nibgħat it-talba (f'każijiet nazzjonali)?

F'każijiet nazzjonali, it-talba għandha tintbagħat fl-indirizz tal-qorti li tkun ser teżamina l-każ.

Għandi bżonn inkun preżenti waqt il-proċedura u/jew meta tkun qed tiġi deċiża t-talba tiegħi?

Il-qorti li teżamina t-talba tiddeċiedi jekk huwiex meħtieġ li inti tkun preżenti waqt is-sessjoni. Il-qorti se tinformak jekk il-preżenza tiegħek hijiex obligatorja meta tinnotifikak bid-data ta' meta għandha tiġi eżaminata t-talba.

Kemm tieħu żmien l-awtorità (bejn wieħed u ieħor) sabiex tiddeċiedi dwar talba għal kumpens?

Ma hemm ebda skadenza għat-teħid ta' deċiżjoni dwar it-talbiet għal kumpens. Kemm tieħu żmien se jiddependi mhux biss fuq kemm ikun kumpless il-każ u x'evidenza għandha tieħu l-awtorità li tiddeċiedi, iżda wkoll fuq l-għadd ta' każijiet li qegħdin jiġu eżaminati bħalissa mill-awtorità li tiddeċiedi.

Jekk ma nkunx sodisfatt(a) bid-deċiżjoni tal-awtorità, kif nista' nikkontestaha?

Jekk ma tkunx sodisfatt(a) bid-deċiżjoni tal-qorti, tista' tappella mal-qorti reġjonali (*śąd okręgowy*). Jekk ma tkunx irrapprezentat(a) minn avukat quddiem il-qorti, inti tircievi informazzjoni dwar kif tippreżenta appell.

Minn fejn nista' nikseb il-formoli neċessarji u informazzjoni oħra dwar kif għandi nippreżenta t-talba?

Il-prosekutur pubbliku li jmexxi l-proċedimenti preparatorji relatati mar-reat li għalih tkun qed tfittex kumpens jagħtik l-informazzjoni meħtieġa dwar il-kumpens, jagħtik formola mudell għat-talba u jispegjalek kif timliha.

Hemm linja telefonika għall-għajnuna jew sit web speċjali li nista' nuża?

Informazzjoni bażika dwar il-kumpens u l-formola mudell għat-talba jistgħu jinstabu fuq is-sit web [tal-Ministeru tal-Ġustizzja](#).

Nista' ningħata għajnuna legali (għajnuna mingħand avukat) meta nkun qed inhejji t-talba?

L-għajnuna legali tingħata lin-nies li juru li ma jistgħux jaffordjaw avukat. Jekk jogħġbok ftakar: meta tfittex kumpens, tista' tistenna li tingħata assistenza mingħand il-prosekutur pubbliku li jmxexxi l-proċedimenti relatati mar-reat li għalih tkun qed tfittex kumpens.

Hemm xi organizzazzjonijiet li joffru appoġġ lill-vittmi li jistgħu jgħinuni nitlob kumpens?

Fil-Polonja, hemm il-Fond ta' Assistenza Post-Penitenzarja u Appoġġ għall-Vittmi (*Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej*), li jgħor il-fondi allokati sabiex, *inter alia*, tingħata għajnuna lill-vittmi ta' reati u lill-qraba tagħhom. Il-fond huwa amministrat mill-Ministru tal-Ġustizzja. L-appoġġ huwa organizzat b'tali mod li l-amministratur tal-fond jagħżel, fi proċedura tal-offerti miftuħa, l-organizzazzjonijiet li l-offerti tagħhom iqis li huma l-aħjar u jagħtihom sussidji allokati għal miżuri għall-vittmi ta' reati. Bħala regola, f'kull provinċja hemm mill-inqas entità waħda li tipprovi appoġġ lill-vittmi ta' reati.

Il-fondi jintużaw sabiex jiffinanzjaw l-għajnuna legali, psikologika u materjali. L-għajnuna legali tista' tkopri l-assistenza fit-tfittxija ta' kumpens.

Jekk tixtieq tibbenifika mill-għajnuna, għandek tikkuntattja organizzazzjoni mhux governattiva li rċeviet sussidju mingħand il-Ministru tal-Ġustizzja għal dan il-għan, u turi li inti vittma ta' reat. Lista ta' tali organizzazzjonijiet, flimkien mad-dettalji ta' kuntatt tagħhom, jistgħu jinstabu fuq is-sit web [tal-Ministeru tal-Ġustizzja](#), fit-taqsimha li tittratta l-attivitatiet/appoġġ għall-vittmi ta' reati u l-qraba tagħhom - lista ta' entitajiet u organizzazzjonijiet (ikklikkja fuq: *działalność / pomoc pokrzywdzonym przestępstwem / pomoc pokrzywdzonym przestępstwem oraz osobom im najbliższym – lista podmiotów i organizacji*).

L-aħħar aġġornament: 11/03/2019

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali hija ġestita mill-Istat Membru rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. Il-Kummissjoni Ewropea ma taċċettax responsabbiltà jew kwalunkwe tip ta' tort fir-rigward ta' kull informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.